

ملا ناصر الدين

قىتى ساتىبىنىڭندىم ۲۵ قىك. № V ۴۰ ما 25 к. МОЛЛА НАСРЪ ЭДДИНЪ

باىگىدە مىلەن دارالفنونى . (فازىز). باخىزلىكىيىسى (بىرىجى) بىرىجىيىسى (بىرىجى).

زور نالنرا قیمتی

بر ایون مقتدی (الی ایکی سخنی) - - - - اون مات
پاریم ایون مقتدی (گریم آئنی سخنی) - - - - پش مات
اوج آیک مقتدی (اون اوج سخنی) - - - ایک مات پاریم
ایران و سالک اچجه ایجون ایلکی - ۱۲ مات ۶ آیکی - ۶ مات
نک سخنی ادارمه، ۲۰ قیک، ساینه الله - - - ۴۵ قیک.

تیفلیس، редакция журнала "Молла-Наср-Эддин"

جلادایدی مخصوصی مسلمانه برستاو

گوسترسون الله او گونی کیم گیجه گوندوز
دور تردی او زن هر یره هر یاهه برستاو
میخانه فی دخانه فی دخانه برس دولا نور دی
هر رده و وروردی نجه پیمانه برستاو
بول و برمایدی ایدیگه اوندان علاوه
هم نایل اولور دی برویک اساهه برستاو
آخشاهه کیی مفته یوب مفته گربر دی
هر شرده میخانه به میخانه برستاو
هر یرده قمار اولایدی عضوایدی اوردا
ساختار دی اوزی بلکه قمارخانه برستاو
دایم ایلوب باطلی حق، حقده باطل
اینرسه اولادی دی گردم تانه برستاو؟!
ساختار دی بتو اوغنی، قول دورله فاجاتی

البیات

بر عصرایدی چیغیش دی که میدانه برستاو
مخدوقی گتورد شدی بتوون چاهه برستاو
چیباشد اکر گریمک کندراده گور در دیک
نه ظلم ایلور رنجیره دهقانه برستاو
قول دورکیی چاپش تلامش شهر دهانی
قویش نجه مین ایولی و بیانه برستاو
دایم چالشوب اوز جیگیک خیره اولمش
خانم هم ایله هنده کی دیوانه برستاو
دو تووش قرانکه قانی شنیمه سالش
هر بیز ایقیز لاری زندانه برستاو
من هرنه قدر سی ایلدمیم گور دیدم اصل
انصافی و وجذانی بردانه برستاو
هر چند که هر ملتی هر غومی سویور دی

و گلن لاش لار

شکر الله فور تاردین!

فور تاردین پر بیرون و زیر لریک ظلمدن، فور تاردین غیر بر تاور لر ظلمدن، فور تاردین بجالدک
و برس تولار لر و بولار دان آشنه کیی پله فور دلار لر ظلمدن.
فور تاردین گند بوزیاشی لاریک تاوار دان، فور تاردین استراوینیق لر لک شال اقدان،
خلاص اولدوق مین مین ظالم لر لک زور باز و لر لدان - شکر الله که فور تاردین.
علوم در که بوس خوش بختک، بوس آزادق کو بیلک کیی برد کو گردیوب؛ بونی قازانان
دار، علوم در که مفتخه هیچ بیر شی اله گلشن، معلوم در که داغ کمی رویه
استادیادیش بخاقدان اورتی مین لرجه باش لار ایشلوب، مین لرجه جانلار لفت اولوب.
وین شکر لر اولسون که آخر الامره خویشت اولدین و اولدینک که بوس گونزی
گور دیک،
ولکن مفته دکل؛ بونک متابتدنه بیزمه تکلیفیز وار.

بین بور جلیل وار قوتیز او بولده ایله دکل که مناکت من ساکت و سلامت اولسون.
کرک بیز مسلمان لاده عامی به بیلدریک و گوسته راک که بیزه قاراداوی لازم دکل.
کرک بیز ابه رفقار ابدیک که غیر مت ایجهه خجات چکیمک، کرک مسلمان اوکه
لرین ایله بیز دینچ لک و فراغت ایله دولانلار که کهنه ظالم حکومتک طردالار دیمهز که
دایخ، مسلمان برس تاوازی بولا گیتمی.
وطن داشلار! بیزمه آزادانز بولنده مشت چکن حریت بهلان لاری، یعنی بیزمه
سیو کیی معنو تریزک و مبنی بود:

ساکت لک، و گنده ساکت لک.

هرنه در دز وار، هرنه ملی اختیاجات من وار، هرنه دینی ملکه لیز وار، - هر بیسی
او ز و تنه داشت لاق و او ز رایز بجه حل او لوان جا.
ولکن هملکه ده بوس اساعت راحت دولانلار لازم ده.
وطن داشلار سیزه در ایدمن، سیزه در سوزومز، مسلمان فاردا شلار، ساکت لک و آشیش.

بود اینکی میورش جنزو رو جانلر لک بیزه و صیبی.

وطن داشلار

شکر الله فورتاديق!

فورتاديق بىزبورغ وزيرلىك ظلمندن، فورتاديق غۇرۇنداڭ ئۇلۇرلۇڭ ظلمندن، فورتاديق ئەمالات و بىزىتلارك و بولاردان آشاغىكى يې فورتاديق ظلمندن.
فورتاديق كىند بوزىاشى لارىنى تاتارىنان، فورتاديق اسرازىقى لىرڭ شال لاقسان، خلاص اولۇدق مىن مىن ئۆلۈم لىرچ زۇرىپازور ئەندان - شکر الله كە فورتاديق.
معلوم دە كە بىر خوشىختىك، بىر آزادلىق كۆبەلگى كېمىي يىردىن كۆگەمپۈپ: بۇنى قازانان وار، معلوم در كە منقىھە هېچ يې شى الە كىڭىز، معلوم در كە دائىغ كېسى دوبىه استادابىي ياخاقدان اوئرى مىن لوجه باشلار ايشلىپ، مىن لوجه باشلار ئاف اولوب.
و بىن شکر لى اولۇن كە آخرالارمە خوشىخت اولدىق و اولىدىك كە بىر كۆنلىرى كوردىك.

ولاكى مەنە دىك: بۇنىڭ ئاقابىتىدە يېزب تكىپىز وار.

بىز بورجىلىق وار خۇنىزى او بولىدە ايشلەتك كە ساڭت من ساڭ و سلات اولۇن.
كىڭىز بىز مىلسان لادە عامى بىلدۈرەك و كۆستۈرك كە بىزە قازادا لوو لازم دىك.
كىڭىز بىز اله رقان ايدىك كە غىر ملت ايجىنە خجات چىكىن. كىڭىز مىلسان اوڭىنە لېزىن اله بىر دېچىلەك و فاختى اله دولانالار كە كەنە ئۆلۈم حۆكمىتى طەددارلارى دېبەر كە باخ، مىلسان بىرستاوسز بولا كېنىز.

وطن داشلار! بىزيم آزادلىق بولىدە مەفتىچىن خربىت بىلۋان لادى، يەنى بىزىم سىركىلى مسۇرلىمىزكە و مىتى بورى:

ساكتلەك و كىنەدە ساكتلەك.

هرنه درەم وار، هرنە ملى احباباتىز وار، هرنە دېنىي سەڭلەپىز وار، - هەرىپىزى اوز و تەنە دايىشلارقان و اوز دايىزىچە حل اولۇنماق.

ولاكى ھەللىكەد بىساعت راتى دولانانق لازىمەد،
وطن داشلار سېزىدەر ايدىز، سېزىدەر سۈزۈمە، مىلسان قارداشلار، ساكتلەك و تاسىش.

بۇ دىنىكى مىسۇنچى مەنۇرۇف جانلىقىنى بىزە و مىتى.

زۇر ئەزىز قىيىتى

بىر ایلوں مەنندە (الى اېكى تەخسى) - - - - - اون مان
بىزيم ایلوں مەنندە (بىكى آتى تەخسى) - - - - - بىن مان
أوغ ئېك مەنندە (ارى اوغ تەخسى) - - - - - اېكى مان يارىم
اپارىن و سالك اجىپ ایجوں ايلەكى - ٢٢ مان ٦ آېلىنى - ٦ مان
ئاك تەخسى ادارەد ٤٠ بىل، سايىن ئەم - ٤٥ بىل.
بوجا ایجوں ادارەكلى آدريسى

تىفلىسى، редакция ىچىرىنىڭ مەلumatىسى مەلumat بىرستاو
بىلادابىي مەخصوصى مەلumat بىرستاو

كۆستەرسۈن الله او كۆنلى كېم كېچە گۈندۈز
دۇرۇتىي اوزىن ھەر بىرە ھەر يانە بىرستاو
سېخالىنى دىخالىنى بىرر دولاوردى
ھەرىزىدە ووروردى نېھ پىسانە بىرستاو
ھەرىزىدە بىر زەيدىگە اوندان علاوه
بىل دېرىزىدە بىر زەيدىگە اوندان علاوه
ھەم تابل اولوردى بىر يۈك احسانە بىرستاو
آخىتلەكىسى مەنە بىبوب مەنە گۈرىدى
ھەر شەردە بىخانە بە بىخانە بىرستاو
ھەر يىردى قىار اولسا بىلدى عەسۋابىدى اوردا
ساحلاردى اوزى بلەق قىارخانە بىرستاو
دایم ايلىبوب باطلى خى، خېقىدە باطل
اينىزىسە اولاردى دى گۈرمە ئەملا
انساقلى و وجداناي بىردا ئەن سەنلىقىنى
ھەرىزىدە سەنلىقىنى ھەر قومى سوپوردى
ساحلاردى بىن اوغىرىنى، قۇلدۇرلە قاچانى
ھەرىزىدە كە ھەنلىقىنى ھەر قومى سوپوردى

آذدیلاری چونکه تجالانکه بولیردی

چالش دی اوذر کیم بور بولوك شاهه برستاو

روپه نی قفاظی دایتیدی صورا سوخدی

آخر شنیده اوژبک ایرانه برستاو

جوهه الاغنی يك

آجال-

دون گرددوم که قاتین لاره بالاچه اوشا خلازی

آجдан آغبولا را.

بالام، بونلار نه آغبولا را؟

صاحب سیزد لار.

بس بولناره باخان جمعیت خیره عضوری هاردادر؟

که ایشیدم که بر آبری طرفه گه حربیدل

آجدان آغبولا. بالام، بس نه او لوب بولناره چورک

پالیان جمعیت خیره عضوری؟

که دون بیرسی نقل ابلوردی که عمالی بیتم

لری آجدان آغبولا ری، چونکه جمعیت خیره عضوری

بوخ اولوب بو بی چادرلری ساحب سر قبورلار.

بالام بس هاردادر بوجوالار؟ بونلار بیدن بیره

نجه اوبلیلا! و بسب نه او لدی که هامیتی بیدن بیره

بوخ بولندی؟

هه، آکیشی، بونی پایاندان دی ده...!

ایندی یادیه دوشی که بو جوانلار هاردادر لار. من

سرده آختماده، گون او تاقنی ده، گوچده، بازارده؟

و هر بیر مجدنه که گیرم، گردم که بیر جوان

نفل سویلوره؛ و باخوب گورو روم که بو جوان همان

جمعیت خیره نهان عضوری در ک آچ اوشا خلازی آچ

غروب کلوب نفل دیسون آکیشی بونی منه پایان

دان دی دا...!

فین یقا علممند

هوا جسم در، هر چند هوا گوزه گوردن کل

اما هرانک ده وزنی وار، نجه که سویک، داشت،

و غیر جمله.

بیز گردیگن کوچهار وا توردو قوموز ابول هراله

دولی در. هوا اونی او زلیگنده سرکت در، اما بیاندان

بیر فوه هوانی حرکه گنوده بله؛ مثلا، بل، یعنی

بل انده هوانک ذره ای بیراندان بیرانه حرکت ایبور.

همجین س. سینده تائیدن هوا حرکه گوب

از زنده بیز آبری بید آختاره؛ مثلا، نجه که توپ

آیلانه شیتلر حرکه گیر و یا کمده شیلوب داغلار

بو باوق وقت لرده هوانک شدت ابله حرکه گکی

حاجترخان ده مشاهده او لوپدر.

احوالات بر قرار ایله در:

مرحوم مدرسه مظفره نهان وفاتند الون ایل کیجیدی

کی متابله بر قرار اولش مجلده، واعظ میر فتاح

ترقی اسلامدن اوزنی نطن ایراد یورملازه یورملازه منتقاتی

ملا عبدالجیمک بو اون ایاون مدتدمه مرحم مدرسه

لث بیتملین اوز جک پارماری کمی محافظه ایلوب

کیجه کوتندوز کوچهارده اویانماهه مشغول ایلوب که

میادا اونا فاریانه یادیه بیتملیت لاری اکشیدر و ب

تک اولالار و اولتلاری همیشه دیزی اوسته اکشیدر و ب

الن پاشلاره چکوب یورورودیلر که جک پارماریم میادا

مکتب و مدیریه کیکن خارجی اونا فاریانه ایلن رفاقت

ایلیسکر اولناریزی مکتب مدرسه آدلانان ابوله داخل

ایلیوب دین مذهبگزی گزدن آلار یوجون نصیحت

زدن وریوب و تقدیر زختل و مشتل چکوب بیتم لری

ایکرمی یاشه چاندیده دیک جماعتنه یلدیز و بولناره

پوره بیتم دین غیرثک چکن علیال، دیوب نظرکت تمام

توینی سویلوره؛ و باخوب گورو روم که بو جوان همان

جمعیت خیره نهان عضوری در ک آچ اوشا خلازی آچ

غروب کلوب نفل دیسون آکیشی بونی منه پایان

دان دی دا...!

«جرجراما»

گیجیکمیش مبارکبادللق

محترم ملا ناصرالدین عمرو بیز آیدن چوقدار که

مجموعه گز چیزین بنددهه ایندیه قدر نقدر ایسته بوردم

سیزی تبریک ایدم ممکن اینه بیلمیردم بیز گون کالتانی

اوروردم بیز گون حوصله ایلوردی اویسی گزند

اویزیدم ابله که ایسته بوردم کاغذی گوتوروب یازام

آجوب گوروردم دوازن ایچینه مرک ابله

قورو بوردر که بیز گون ایصلاحه قوسام گه یوموش الماز

مرکب حاضر اولادنا قلم تایبلیردی قلم تایلاندا فلتاش

یو خر

آبراهی دوشك اوت اکلکنوب دایشیده،

محبت دیر بولناره دوشندی کے آیا

چنان فریزه، دیر بولناره یونکی گک ایله

منطقی وار، با یانکه مضری. همین

آباروب دفن ایلدیک. هنار گون اختمانی

سنجکت آزانه، فرود مخون ساخن نور محمد

کلکی و پوشاری باشد اکلکنوب بودا

حقیقت بارام تختن سالیه. بو حاضر

غل ابلوردی که ایشنه که هرنه قدر غلس

نتب قوه لقندزا وار ایده، بیتم ابو آقدا

من ده باش ساغلهه گیشت ایسه ده.

آختمان چورکی بر آن زن بیوب

وست ایلدی که میاده برسی اللانا و

ازوک یاندید بین باراما تخنی گونور

دوه گیکن.

حاجی حصله اولی شهدی چیز اهلی

او ردا ایندیه. جمع قوه لانا من کمی عورت

او شاگلاری ابله کمشیدلر.

توینتا بیره باختبردی، آتجاق برسی مجله

داخ اولادنا جله دوروردم آینه و گک

بوب مرخونگ اون امک، باشنا حیر

تيسنزو

ارج ووقتہ آدمی یا زدین بس دکل مل سندہ تماشال بوگردن
چکوب اپنےوراک من گہ بو آفرا یا تھے زخت سالالا ۱۹ من

قول مول جکھ یلشم.
آخرہ جو یا لاروب باختر اندر سنگرا بر آز یومونا یوبورو
بر لامه قلوب موت ہوت اونک او کوزل جانہ ناما ابلوب
دینٹن سویانز فوغاں آتوردیم.
ایندی حفت اولسوں ہمان کوزل کوٹر.
سارساق قلی یک

من یجاہر کہ ایکن قات اکلوب عرض الملوک دیم کہ یہ
بالا درگا تربان اومون آخر من کرک مخالا کہ بوردا کوکونہ
قوبوب ایکن قات پاں اکنکن سورا دیبودہم: آئی ائم اتم.
قو، افروز، عی کھن کے کھن کے فدا اولسوں، زخت چکوب بد، تو اونچ
ایله، من یو یو یو یو یو یو حق توی، بور نجھ کہ، باز یلشن
لئنن باخت اوزیک سخنی کوکر کو اک لامہ ایلسن شخور دشنه، وار وشاپوروی کا تا
کیمی مکا صحت ایلک: کہ بالام من هله اوشان سالا اوز
شیرکی میلریک آقام کرک دوچولو سانشانہ جونکه اولاران
سوز واریس حکم ایله بوساعت من یو یو یو وورسلاو د اک
بو خدره اوز سارک اکیمی بورا یازوپ منی بالا ریگل باش
جو یو یو یو مرخص ایله.

من یو عرض پدھ چیلکی ایشنجک او وجود میارک الیه

غیبه گلوب طایپکی آیلوردی کہ آچج قاوردی آقام کرک استاد آیش

چانالسوں والبلوردی منی یو یو یو آرسوب دنمٹ المک کا: یا

کلکلری و آقام فوتابله، احناه پاشور مازلا، آقام کرک اولکو یو یو

سانشانہ جونکه کلر کاملک ایونی بارار، آقام کرک آقام گلوردہ کی

آقام او غلک دیدم کہ «بلا، بزم اوناخان
لار آکاس خبر گورکہ میهدی کیبر،
اوغلان «پاچ اوست» جواب و بروپ
بوج اوندی، من فلاری پاندرید، منهدی
حیدر، پاشلادیم تکنک ورکه کے، بو

اوز کوچمزه و آق قابردیم پاچو چوندوم
پاچ گوزنگ قانین قانین بیر بیریزه گور دوم

کہ بی جا ایشور فاجون، «آ کوکون

سکا ایله کورک کی کہ سوتا شم دالجہ

فیزی هارا ناچیزرسان، واله من اولوره،

کمیز، کبی با خدم فارا لقند، برشی گور

چک، اما بونی دیدم کہ من بو حات

د ک وار ایدم، تکرسی بودا گور کی

عور نکولا مجسی طردن آرواد پاشانیکی

پیتھی سی گک، یلدم بزم سوانحی سر

پاشلادیم فاواگ ایشنج اروادی فروا

ست سوزل دیسک، جونکه پلریم گھور

لامه، اف راست سالدی کہ قارا قاد

دلی دک، عور نمینه برو جواب بوج ایلدجہ

توتا پلدم، بونجی بجارد عورنی تاچ

دو روپ اخیر، بزم سوانح من دالجہ، ندن بر

فر، آزالی چادر شہ بورونش گلبردی،

جواب بوج، غریب بود کہ تدبیر، نہ

آشوب داشوب

«اعلام آنگارکیمی، دردیم وار خوارکیمی»
اکھیل! والہ یلیم دردیم کیم دبوم، کیدن چارہ
الستیوم، کیدرم فاشی افانکیت یانہ، پاٹلورام دردیمی.
دیدم کہ برد، گوریم فاشی آقا بیوروی دکل کلام دله
و قله، داما تکرار سوز دیمک جارت ایتیوب دله
و قله، دللوکله دید، ده گیردیم، گوردیم پر سارنی

آخوند یا لیلی فاطریون کیمی و قارا یله گلیم، دردیم
بر برد بوندان صورشوں، پیش جاک باش اکدیم سلام
عیلکم آخوند! عیلکم سلام، تیز دردیم جاں آخوند
دله و قله، نم مندرے؟
— دیدی نہ نہ؟

— دردیم دللوکله، دیدی هیچ بیشندہ قوریتندہ
سوز یو خدر؟ دیدی نوشون کلامہ وار؟ دیدی هه...
میتی دلیلی دانش و آذار، دیدیم یاهو، نینم دردیم
آشوب داشوب هانسی آز و دلیلی دانوشوم؟ دیدیک
بوندہ اولاندی، سوگرا بشلا دوم هاردا خالتالی مسلمان
گور جک یو گیردیم دردیمی دیمک، باخدیم بونلارده
بیو سانچی بیلارسی، کیمی هر طرفن بل اسر، او
طرفة فیلاریلار، خلاصہ بورا گیدنہ نیت ایندیم کہ بور
دانیکی وور دردوب وور دردیم مانہ، بونکی تر خدیوروب فر خدا
ایل مولود نیبی دیتمار نفنسه، بیلار بوند تکلیش
مانانہ، بیلار کیندنه سوں آیانکی ایجری چاند، ساغ آیانکی
ایشکی قیووی، قوسانے کہ دیو یون، اولاردن دن دن ایشکی
سن ایله بیلارسون کہ پونانکنگا تقلید سلسی ده اولیا جان
پوچا ایله بیلار کہ قادا کی ملا حاسنی پاچا قافیا دکسی
حاسنی ملا استعل اخوند، گنگندہ کی حاجی سید پاچ، آقا
هشت خالکو کی لکڑائی ملا بیدار لس، غلیز، دکسی دنس زال،
ایرواندا کی شیخ ایلکشی، پاکد کی فلاں آقا، شویشی کی آقا
عبدالحیم، اور دو باده کی سید مرضی کیوو لار کہ کیکن ایشور
الیمن و هر کی یک یکو سون او کا خلید ایمیں، پالکی تا
بت قلاسلا؟ والی نیز بیلار بونکک کوک، تکنیر جو ماپلے
ورا وورا سی (شیخ خجت القابی) خلی ایشتر، مکلک.

امضا «گنہ قلندر»

میر و پاش بحر: جبل محمد قلی زاده
زور لالہ لگک بر آپن آپنہ بھاسی ۰ ۰ قلکدر.

О.И. ШЧЕКИН